
Aika 23.03.2023 klo 17:00 - 19:00

Paikka Sähköinen Teamskokous

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 19	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 20	Pöytäkirjan tarkastaminen	5
§ 21	Energiasäästötoimenpiteiden tilanne	6
§ 22	Rakennuttamisen ja valvonnan puitejärjestelyn hankinta	12
§ 23	Vastaus valtuustoaloitteeseen 9/2021: Vols-kodin kiinteistön käyttö peruskorjauksen jälkeen ikäihmisten asumis- ja tukiasumismuotona (kh, kv)	16
§ 24	Talouden ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen, toimitilapalvelujen lautakunta	19
§ 25	Ilmoitusasioita tiedoksi	20

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä olleet jäsenet	Piili Noora	17:00 - 19:00	puheenjohtaja	
	Ekman Jani	17:00 - 19:00	varapuheenjohtaja	
	Hedberg Hans	17:00 - 19:00	jäsen	
	Jeremejew Miisa	17:00 - 19:00	jäsen	
	Kari Marko	17:00 - 19:00	jäsen	
	Kärkimaa Elina	17:00 - 19:00	jäsen	
	Oksanen Pekka	17:00 - 19:00	jäsen	
	Utriainen Elina	17:00 - 19:00	jäsen	
	Kähkönen Jani	17:00 - 19:00	varajäsen	
Poissa	Björkqvist Matilda	17:00 - 19:00		
	Honkanen Martin	17:00 - 19:00		
	Järvinen Johanna	17:00 - 19:00		
Muut saapuvilla olleet	Haapaniemi Timo	17:00 - 19:00	kunnanhallituksen pj	
	Åström Kim	17:00 - 19:00	kunnanhallituksen edustaja	
	Könönen Ville	17:00 - 19:00	toimitilajohtaja, esittelijä	
	Forsell Kia	17:00 - 19:00	suunnittelija, pöytäkirjanpitäjä	
	Saarinen Harri	17:00 - 19:00	rakennusinsinööri	

Allekirjoitukset

Noora Piili
puheenjohtaja

Kia Forsell
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty 28.3.2023.

Elina Utriainen
pöytäkirjantarkastaja

Miisa Jeremejew
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tarkastettu pöytäkirja on nähtävänä Kirkkonummen kunnan julkisessa tietoverkossa 29.3.2023.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Toimitilapalvelujen lautakunta 23.03.2023 § 19

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastaminen

Toimitilapalvelujen lautakunta 23.03.2023 § 20

Esittelijä	yhdyskuntatekniikan johtajan varahenkilö, toimitilajohtaja Ville Könönen
Päätösehdotus	Toimitilapalvelujen lautakunta valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan sähköisesti. Pöytäkirja tarkastetaan tiistaina 28.3.2023. Jos hyväksymisviestiä ei tule sihteerille em. ajankohtaan mennessä, pöytäkirja katsotaan hyväksytyksi. Tarkastettu pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville kunnan julkiseen tietoverkkoon keskiviikkona 29.3.2023. Yleinen oikaisuvaatimusaika alkaa torstaina 30.3.2023.
Päätös	Toimitilapalvelujen lautakunta valitsi tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Elina Utraisen ja Miisa Jeremejewin.

Energiasäästötoimenpiteiden tilanne

Toimitilapalvelujen lautakunta 23.03.2023 § 21
216/10.03.02.03/2023

Valmistelija	ylläpitopäällikkö Teuvo Martikainen, rakennusinsinööri Harri Saarinen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Yhdyskuntatekniikan johtaja Kauppinen Anna-Kaisa varahenkilö toimitilajohtaja Ville Könönen Toimitilapalvelujen lautakunta päättää merkitä energiasäästötoimenpiteiden tilanne tiedoksi.
Käsittely	
Päätös	Toimitilapalvelujen lautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.
Selostus	Energiansäästötoimenpiteet kunnan omistamissa kiinteistöissä esitellään lautakunnalle kokouksessa.

Päätöshistoria

Toimitilapalvelujen lautakunta 02.11.2022 § 85

Valmistelija Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi

Taustaa

Ukrainan sotatilanne on johtanut energian hinnan jyrkkään nousuun ja saatavuushaasteisiin. Kantaverkkoyhtiö Fingrid on varoittanut kuntia mahdollisesta sähköpulasta tulevana talvena, jos sähkön tuotanto ja tuonti eivät kansallisella tasolla riitä vastaamaan kulutusta. Sähköpulan riski kasvaa, mikäli talvella on pitkiä tuulettomia pakkasjaksoja tai jos kotimaiseen tai pohjoismaiseen sähköntuotantoon tulee käyttökatkoja.

Jotta energian riittävyys koko yhteiskunnassa pystytään turvaamaan, kokonaiskulutusta tulisi laskea. Syyskuussa sähkönkulutus väheni kansallisella tasolla seitsemän prosenttia verrattuna viime vuoteen. Fingridin arvio sähkön riittävydestä tulevalle talvelle päivittyy sen mukaan, miten hyvin energiansäästöissä onnistutaan.

Kirkkonummen kunta osallistuu energiansäästöön. Kunta on suunnittelemassa energiansäästötoimia ja varautumista mahdollisiin sähkökatkoihin talven aikana. Kukin palvelualue on mukana

suunnittelutyössä omalta osaltaan.

Toimitilapalvelujen vastuualueen osalta energiankulutus aiheutuu kiinteistöjen lämmityksestä, niiden ilmanvaihdosta ja valaistuksesta sekä yksiköiden toiminnassaan käyttämästä sähköstä. Suurin energiansäästöpotentiaali liittyy kiinteistöjen energiankulutukseen.

Toimitilapalvelujen yksikkö on valmistellut kunnan toimitiloihin kohdistuvia mahdollisia energiansäästötoimenpiteitä. Lisäksi arvioidaan mahdollisuuksia puhtaus- ja ruokapalvelujen kulutussähkön käytön vähentämiseen ja varautumiseen mahdollisiin sähkönjakelukatkoihin.

Toimitilojen käyttäjille suunnattu kysely energiansäästöstä

Toimitilapalvelut lähetti kunnan toimitilojen käyttäjille syyskuun lopussa kyselyn, jolla kartoitettiin tilojen käyttäjien näkemyksiä toimitilojen energiansäästötoimenpiteistä. Kysely lähetettiin päiväkotien johtajille, koulujen rehtoreille, kirjastoille, palvelutalojen johtajille, kiinteistöjen huoltohenkilöstölle ja työsuojelulle. Kyselyn tulokset huomioidaan välttämättömien energiansäästötoimenpiteiden suunnittelussa. Kyselyssä ei huomioitu keittiöitä, joissa sähköä kuluu runsaasti, mutta säästömahdollisuudet ovat vähäisiä. Vastauksia saatiin 35 kpl (n. 70 %).

Puolet vastaajista koki, että sisälämpötila kohteessa voi laskea 1–2 °C. Käyttäjät nostivat esiin, että esimerkiksi päiväkodeissa lämpötilaa voida laskea liian alas, koska lapset leikkivät lattialla. Yli 2 °C lämpötilaa ei oltu valmiita laskemaan. Työsuojelun suositusten mukainen minimiraja lämpötilalle toimisto- ja vastaavissa tiloissa talvella on 20 °C.

Valtaosa (85 %) vastaajista oli sitä mieltä, että sisävalaistusta voidaan vähentää. Kyselyn avulla tunnistettiin kohteita, joissa valot palavat turhan pitkään iltaisin tai jopa viikonloppuisin, kun kiinteistöt ovat tyhjiillään. Ulkovalaistuksen osalta sähköä on haastavampi säästää, sillä se on merkittävä turvallisuustekijä (mm. työturvallisuus, ilkivalta).

Lämpimän veden käytössä nähtiin jonkin verran (43 %) tai ei ollenkaan (51 %) alentamisen varaa. Laitteiden (tietokoneet, pesukoneet, kuivauskaapit yms.) käyttöä ei nähty helppona energiansäästökeinona. Iltaisin sähkön kysynnän huipputunteina sähköä voidaan säästää tilojen iltaikäyttäjien ehdoilla.

Kyselyssä ei huomioitu keittiöitä, joissa sähköä kuluu runsaasti, mutta säästömahdollisuudet ovat vähäisiä. Ruokapalvelujen varautumista mahdollisiin sähkökatkoksiin suunnitellaan.

Kyselyn tulosten perusteella toimitilapalvelut on käynyt läpi kiinteistöissä mm. verkostojen säätökäyrien ja suuntaisierrojen tarkistusta, sisävalojen ohjelmien muutoksia sekä ulkovalojen valoisuusarvojen muutoksia. Käyttäjäkyselyllä tunnistettiin myös liian kylmäksi ja liian lämpimäksi

koettuja tiloja, joissa on tehty tarvittavia säätöjä.

Toimitiloja koskevat energiansäästötoimenpiteet

Toimitiloissa on mahdollista tehdä seuraavia energiansäästötoimenpiteitä:

- kiinteistöjen lämpötilojen laskeminen
- lämpimän veden käytön säättäminen
- valaistuksen säättäminen, valaisimien vaihto led-valaisimiin
- ilmanvaihdon käyntiaikojen optimointi

Lämpötilojen laskeminen

Esityksenä on, että lämpötilaa lasketaan noin 20 asteeseen kohteissa, joissa se on teknisesti ja toiminnan kannalta mahdollista.

Asumisterveysasetuksen (koskee myös toimitiloja kuten päiväkoteja, oppilaitoksia ja vastaavia tiloja) mukaisesti huoneilman lämpötila tulee olla vähintään 20 astetta, jos tiloissa on vanhuksia tai lapsia. Suositusten mukaan toimiston tavoitelämpötila on talvella 21,5 °C. Huoneilman lämpötilaa voidaan laskea alle 21 asteen, kunhan tilojen käyttäjät ja käyttötarkoitus huomioidaan. Muiden kuin oleskelutilojen, esimerkiksi porrashuoneiden tai varastotilojen lämpötiloja voidaan laskea alle 18 asteen.

Lämmityspatterien termostaattien ja vesihanojen säädöt kiinteistöissä

Kohteissa voidaan rajoittaa vesihanojen sekä lämmityspattereiden termostaattien säätöjä (maksimilämpötilan säättäminen alemmas niin, että pesuallashanasta ei saisi esimerkiksi 37 astetta kuumempaa vettä ja lämmityspattereita ei voisi säätää esimerkiksi yli 22 asteen). Kunnan kiinteistöissä on erityyppisiä pesuallashanoja, ja monessa niissä ei ole mahdollisuutta rajoittaa lämpimän veden käyttöä. Osa hanoista on varustettu jo tehtaalla lämpötilan rajoittimella. Osa hanoista on elektronisia, joissa on lämpötila esisäädetty. Pesuallashanojen uusiminen pelkästään energiansäästön näkökulmasta ei ole kannattavaa. Hanojen vikaantuessa niitä uusitaan malleihin, joissa on lämpötilan rajoitus. Suihku- ja keittiöhanoissa ei voi rajoittaa/estää lämpimän veden käyttöä.

Huonetiloissa patteritermostaattien rajoitus on lähtökohtaisesti joko 23 C (päiväkodit) tai 21 C astetta. Näissä voidaan rajoitus muuttaa siten, että maksimilämpötila on 22 C tai 20 C, mikäli se tilojen käyttötarkoituksen, asumisterveysohjeen ja säädösten mukaan on mahdollista. Toisarvoisissa tiloissa, kuten varastoissa, porrashuoneissa ja tiloissa, joissa ei oleskella, voidaan lämpötila pudottaa jopa 17 C asteeseen. On huomioitava, että päiväkodeissa on kymmeniä ja koulurakennuksissa saattaa olla 100–300 patteritermostaattia. Patteritermostaatin rajoituksen siirtäminen vie noin 5–10 minuuttia per patteri, huomioiden myös huonekalujen siirto pois patterin edestä. Kunnan omalla henkilökunnalla ei ole mahdollisuutta nopeasti käydä läpi kaikkia termostaatteja ja työ tulisi teettää ulkopuolisella

asentajalla.

Valaistus

Käyttäjille suunnatun kyselyn avulla tunnistettiin kohteita, joissa valot palavat turhan pitkään iltaisin tai jopa viikonloppuisin, kun kiinteistöt ovat tyhjillään. Näiden kohteiden valaistuksen säädöt on korjattu tai korjataan. On tehty myös sisävalojen ohjelmien muutoksia sekä ulkovalojen valoisuusarvojen muutoksia. Ulkovalaistuksen osalta kiinteistöjen piholla on oltava turvallista liikkuu, mutta pihon valaiseminen esimerkiksi keskellä yötä, kun kohteessa ei ole käyttöä, ei ole tarpeellista. Esityksenä on, että Kiinteistöjen sisävalaistusta ja pihavalaisuksia optimoidaan käyttäjiltä ja kuntalaisilta saadun palautteen mukaisesti.

Ilmanvaihto

Kiinteistön ilmanvaihto ylläpitää tilojen hyvää sisäilmaa. Ilmanvaihdon tulee olla riittävän tehokas, kun tilat ovat käytössä. Tilojen käytön ulkopuolisena aikana, julkisissa palvelurakennuksissa usein yöaika, ilmanvaihdolla varmistetaan, että sisäilman laatu on hyvä, kun tilojen käyttö alkaa taas aamulla. Rakennuksen käytön ulkopuolinen ilmanvaihto toteutetaan jaksoittaisilla ilmanvaihdon käyntijaksoilla tai jatkuvana osatehona.

Kuntien sisäilmaverkoston ilmanvaihdon yleisohjeen (2019) suosituksen mukaan jatkuva ilmanvaihto rakennuksen käytön ulkopuolisina aikoina toteutetaan yleensä ilmanvaihdon osateholla, jolloin ilmavirtoja pienennetään mitoitusilmavirtoihin nähden. Kaikissa järjestelmissä ei ole tätä mahdollisuutta. Jaksottaisessa ilmanvaihdossa rakennuksen käytön ulkopuolisina aikoina, ennen ja jälkeen rakennuksen käyttöajan, ilmanvaihtoa pidetään päällä 2 tuntia ja viikonloppuisin käyttämättä olevissa rakennuksissa ilmanvaihto on päällä yhden tunnin ajan päivässä. Suosituksessa ilmanvaihto käynnistetään mitoistusteholle maanantaisin 3 tuntia ennen käytön alkamista. Ilmanvaihdon käytön suunnittelussa tulee varmistaa hallitut paineolosuhteet siten, että rakennuksen sisällä ei olisi pitkiä aikoja merkittävää alipainetta ja ylipainetta. Tähän voidaan vaikuttaa ilmavirtojen tasapainottamisella.

Ilmanvaihdon käyntiajoilla ja -teholla on merkittävä vaikutus kiinteistöjen energiankulutukseen. Julkisesti saatavilla olevien tietojen perusteella monet kunnat ja kaupungit ovat päättäneet kiinteistöjen ilmanvaihtoa koskevista toimenpiteistä osana energiansäästötoimenpiteitä. Esimerkiksi Kauniaisten kaupunki on päättänyt, että ilmanvaihdon yöaikainen sulkeminen kiinteistöissä (pl. sisäilma- ja erityiskohteet) on mahdollinen energiansäästötoimenpide.

Kirkkonummen kunnan kiinteistöissä ilmanvaihtokoneet on mahdollisuuksien mukaan ohjelmoitu siten, että toiminnan aikana teho on suurempi kuin öisin ja viikonloppuisin. Ilmanvaihdon käyntiaikojen ja -tehojen säätämisessä on oltava huolellinen, jotta ongelmia sisäilmalle tai rakennukselle ei aiheudu. Ilmanvaihdon käytössä tulee aina varmistaa

järjestelmän puhtaus, ja että se toimii oikein ja suunnitelmien mukaisesti.

Esityksenä on, että kunnan kiinteistöjen ilmanvaihdon säädöt käydään läpi ja optimoidaan ilmanvaihtoa toiminnan mukaisesti. Ilmanvaihtokoneiden aikaohjelmia on käyty läpi ja niihin on tehty tarkennuksia, mikäli kiinteistön käyttöaste, toiminta ja erityispiirteet huomioiden se on ollut perusteltua. On tehty mm. verkostojen säätökäyrien, suuntaussiirtojen tarkistusta.

Kunnan myyntikohteissa, jotka ovat tyhjillään, lämmitys ja ilmanvaihto säädetään rakennuksen teknisen kunnan edellyttämälle minimitasolle. Kohteissa, joissa on vuokralaisia, arvioidaan rakennusten ylläpidon kustannukset suhteessa saatavaan vuokratuottoon. Tyhjissä kiinteistöissä, jotka on tarkoitus purkaa, lämmitystä ja ilmanvaihtoa ei pidetä päällä.

Taloudellinen varautuminen

Toimitilapalvelujen lautakunnan talousarviossa on pyritty huomiomaan energianhinnan kehitys, mutta energian hintaan liittyy epävarmuutta ja riskejä. Talousarvion toteutuminen edellyttää, että kulutusta vähennetään, kun huomioidaan myös arvoitu energian hinnannousu. Käytöstä poistuvilla kohteilla on myös huomattava vaikutus energiakustannuksiin (myytävät ja purettavat kohteet, kuten Winellska, terveystakeskus).

Kunnan energiatehokkuushankkeilla on parannettu ja parannetaan kiinteistöjen energiatehokkuutta. Energiatehokkuushankkeiden määrärahaa vuodelle 2023 korotettiin lautakunnan hyväksymässä talousarvioehdotuksessa.

Kunnan investointiohjelman mukaisilla talonrakennushankkeilla, kuten valmistunut hyvinvointikeskus, Gesterbyn koulukeskus, Yhteiskampus ja Nissniku, korvataan vanhoja tiloja uusilla, mikä parantaa osaltaan merkittävästi kunnan kiinteistöjen energiatehokkuutta.

Ideat ja palautteet energiansäästöistä

Kunnan Astetta alemmas –kampanjasivuille on valmisteilla lomake, jonka kautta asukkaat ja kunnan työntekijät voivat esittää energiansäästöön liittyviä huomioita ja energiansäästövinkkejä läpi lämmityskauden.

Esittelijä

Yhdyskuntatekniikan johtaja Kauppinen Anna-Kaisa

Päätösehdotus

Toimitilapalvelujen lautakunta päättää, että energiansäästötoimenpiteitä kunnan toimitiloissa toteutetaan seuraavasti:

- Lämpötilaa lasketaan määräysten mukaiselle alarajalle noin 20 asteeseen kunnan ylläpitämissä toimitiloissa, joissa se on teknisesti ja toiminnan kannalta mahdollista
- Muiden kuin oleskelutilojen, esimerkiksi varastotilojen, lämpötiloja lasketaan vähintään 18 asteeseen kohteissa, jossa se on teknisesti

mahdollista

- Kiinteistöjen sisävalaistusta ja pihavalaistuksia optimoidaan käyttäjiltä ja kuntalaisilta saadun palautteen mukaisesti
- Kiinteistöjen ilmanvaihdon käyntiaikojen optimointi siten, että huomioidaan kiinteistön käyttöaste ja erityispiirteet
- Toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuvia käyttäjien ja kuntalaisten palautteita seurataan tiiviisti ja tarvittaessa tehdään muutoksia säätöihin
- C-salkun myyntikohteissa, jotka ovat tyhjillään, lämmitys ja ilmanvaihto säädetään rakennuksen teknisen kunnon edellyttämälle minimitasolle. Tyhjissä kiinteistöissä, jotka on päätetty purkaa, lämmitystä ja ilmanvaihtoa ei pidetä päällä.
- Toimitilapalvelujen yksikkö voi tehdä tarvittaessa myös muita käytännön energiansäästötoimenpiteitä ilman erillisiä päätöksiä

Käsittely

Päätös

Toimitilapalvelujen lautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Rakennuttamisen ja valvonnan puitejärjestelyn hankinta

Toimitilapalvelujen lautakunta 23.03.2023 § 22
190/02.08.00.01/2023

Salassa pidettävä

Valmistelija	toimitilajohtaja Ville Könönen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Yhdyskuntatekniikan johtaja Kauppinen Anna-Kaisa toimitilajohtaja Ville Könönen Toimitilapalvelujen lautakunta päättää: 1. valita rakennuttamisen ja valvonnan puitejärjestelyyn: - Rakennuttajatoimisto Venttiseiska Oy - Rapp Valvontakonsultit Oy - Boost Brothers Oy - Rakennuttajatoimisto HTJ Oy - WSP Finland Oy Konsulttien valinnassa projekteihin voidaan käyttää minikilpailutusta. Konsulttien valinnassa huomioidaan myös konsulttien mahdollinen erityisosaaminen ja vapaana olevat resurssit hankkeen tarpeet huomioiden. 2. sulkea pois kilpailusta: - Ahma Insinöörit Oy, koska tarjous ei täyttänyt tarjouspyynnön vaatimuksia - GSP Group Oy:n, koska tarjousta ei voinut vertailla - Raksystems Insinööritoimisto Oy:n, koska tarjous ei täyttänyt tarjouspyynnön vaatimuksia - Sweco PM Oy:n, koska tarjous ei täyttänyt tarjouspyynnön vaatimuksia - Welado Oy:n, koska tarjous ei täyttänyt tarjouspyynnön vaatimuksia 3. valtuuttaa yhdyskuntatekniikan johtajan allekirjoittamaan sopimukset 4. tarkastaa pöytäkirjan tämän kokousasian osalta kokouksessa.
Käsittely	
Päätös	Toimitilapalvelujen lautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.
Tiedoksi	tarjouksen jättäneet yritykset

Selostus

Toimitilapalvelut on kilpailuttanut rakennuttamisen ja valvonnan puitejärjestelyn. Sopimuskausi on kaksi vuotta ja lisäksi on mahdollisuus kahteen vuoden pituiseen optiokauteen.

Tehtävät ovat pääasiassa korjausrakennushankkeiden ja uudishankkeiden asiantuntijatehtäviä: rakennusteknisten töiden ja taloteknisten töiden työmaavalvonta paikallisvalvontana sekä rakennuttajatehtävät. Lisäksi ne kiinteistöosakeyhtiöt, joissa Kirkkonummen kunta on osakkaana, voivat käyttää valittuja konsultteja. Yhdyskuntatekniikan toimialan muut toimialat voivat myös käyttää valittuja konsultteja.

Konsultti huolehtii rakennuttajan velvollisuuksien täyttämisestä hankkeissa huomioiden kunta-asiakas ja lakisääteiset velvollisuudet.

Puitejärjestelyyn valitaan kokonaistaloudellisesti enintään viisi (5) konsulttia. Kokonaistaloudellisesti edullisin on tarjous, joka tilaajan kannalta on hinta-laatusuhteeltaan paras eli tarjousten yhteispistemäärä on suurin. Kokonaistaloudellisesti edullisimman vertailuhinnan jättänyt konsultti valitaan ensisijaiseksi konsultiksi.

Vertailuhinta lasketaan $((30 \times PP) + (40 \times RV) + (15 \times LVIA) + (15 \times SV)) / 100$.

PP= projektipäällikkö

RV= rakennustöiden valvoja

LVIA=LVIA-töiden valvoja

S= sähkötöiden valvoja

Vertailuhinta

Hinta, enintään 70 vertailupistettä. Vertailuhinnaltaan halvin tarjous saa lopulliseen vertailuun 70 pistettä. Muiden tarjousten vertailupisteet lasketaan seuraavasti: Tarjouksen vertailupistemäärä = edullisimman tarjouksen vertailuhinta (X) jaetaan asianomaisen tarjouksen vertailuhinnalla (Y) ja kerrotaan 70 vertailupisteellä. Laskukaava: $X/Y * 70$. Pyöristetään tasapisteisin.

Laatu

Kokonaislaatu, enintään 30 vertailupistettä. Tarjouksen laatuasteet muodostuvat tarjouspyynnön mukaisesti tarjottujen asiantuntijoiden kokemuksesta, osaamisesta ja yrityksen referenssihankkeista (28 pistettä; henkilö arvostellaan 0-4 pistettä, referenssihankkeet arvostellaan 0-4 pistettä) sekä asiakaspalautejärjestelmästä (2 pistettä).

Asiakaspalautejärjestelmän kuvaus liitettävä tarjoukseen. Kuvauksesta arvioidaan järjestelmän toimivuus, projektikohtaisuus, kattavuus. Tärkeänä pidettiin palautteen käyttämistä projektin aikana eli asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia mahdollisten korjaustoimien aikaansaamiseksi. Referenssien osalta on käytössä subjektiivinen arviointi.

Laatuarvioinnissa pisteitä annettiin toimitilarakentamisen hankkeista ja työkokemuksesta.

Tarjouksia saatiin 17, kaikkien tarjoajien yhteiskunnalliset veloitteet olivat kunnossa.

Tarjouksissa ilmeni seuraavat vajavaisuudet tai vaatimustason alitukset:

Ahma Insinöörit Oy:n projektipäälliköllä on rakennusmestarin koulutus. Tarjouspyyntö on edellyttänyt insinöörin tutkintoa.

GSP Group Oy ei ollut liittännyt tarjoukseensa hintoja. Tarjousta ei voi vertailla.

Raksystems Insinööritoimisto Oy:n LVIA-töiden valvojalla ei ole tutkinnon jälkeistä vaadittua 7 vuoden työkokemusta.

Raksystems Insinööritoimisto Oy:n sähkövalvojalla ei ole vaadittua insinöörin tutkintoa.

Sweco PM Oy:n projektipäälliköllä ei ole vaadittua 5 vuoden toimitilarakentamisen rakennuttamis- tai valvontakokemusta.

Welado Oy:n sähkövalvojalla ei ole vaadittua insinöörin tutkintoa.

Eniten kokonaispisteitä tarjousvertailussa saavuttivat:

Rakennuttajatoimisto Venttiseiska Oy	140 pistettä
Rapp Valvontakonsultit Oy	126 pistettä
Boost Brothers Oy	125,6 pistettä
Rakennuttajatoimisto HTJ Oy	121,7 pistettä
WSP Finland Oy	116,9 pistettä

Liitteet
Tarjousvertailutaulukko
Hankintailmoitus
Tarjosten avauspöytäkirja

Päätöshistoria

Vastaus valtuustoaloitteeseen 9/2021: Vols-kodin kiinteistön käyttö peruskorjauksen jälkeen ikäihmisten asumis- ja tukiasumismuotona (kh, kv)

Toimitilapalvelujen lautakunta 23.03.2023 § 23
335/05.23.00/2021

Valmistelija	toimitilajohtaja Ville Könönen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Yhdyskuntatekniikan johtaja Kauppinen Anna-Kaisa varahenkilö toimitilajohtaja Ville Könönen Toimitilapalvelujen lautakunta päättää antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 9/2021 ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltynä.
Päätös	Toimitilapalvelujen lautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.
Selostus	Valtuutettu Ulf Kjerin, rkp on jättänyt kunnanvaltuuston kokouksessa 8.3.2021 koskien Vols-kiinteistön käyttöä ikäihmisten asumis- ja tukiasumismuotona. Aloitteen allekirjoittivat myös Miika Engström, Rita Holopainen, Tony Björk, Eja Björkqvist, Linda Basilier, Carl-Johan Kajanti ja varavaltuutettu Siv Ahlberg. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue aloitti toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluu asumisen tuen palvelut, kuten yhteisöllinen asuminen, ympärivuorokautinen palveluasuminen ja tuettu asuminen. Suomessa on myös lukuisia yksityisiä yrityksiä, jotka tarjoavat vanhusten asumispalveluita. Kunnat eivät tuota näitä palveluita eikä kunnan kannata ryhtyä kilpailemaan yrityssectorin kanssa. Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1976, jossa Vols-kodin tontti on merkitty Ys, joka on sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue. Yleiskaavassa (hyväksytty 13.9.2000) kohde on suojelukohde r-327. Vols-kotia ei voi purkaa, koska se on suojekohde. Vols-koti on järkevintä ensisijaisesti yrittää myydä hoivakoti tai muuhun vastaavaan käyttöön. Muita käyttötarkoituksia voi olla myös esim. lasten sijoituskodit tai majoitustoiminta. Kaupallinen majoitustoiminta voi edellyttää käyttötarkoituksenmuutosprosessia tai kaavamutosta. Vols-kodin voi myös vuokrata.

Päätöshistoria

Kunnanvaltuusto 08.03.2021 § 18

Valtuutettu Ulf Kjerin, rkp jätti kunnanvaltuuston kokouksessa seuraavan aloitteen:

Perusturvalautakunta on kokouksessaan 4.3.2021 päättänyt, että Volskodin toiminta lakkautetaan 31.5.2021. Muun muassa siksi, että Volskoti ei ole pitkään aikaan täyttänyt Aluehallintoviraston vaatimuksia, jotka nykyään asetetaan hoitoympäristöille. Lisäksi kiinteistö vaatii laajoja korjauksia, mikä voi pahimmassa tapauksessa johtaa kiireelliseen muuttoon. Mihin tiloihin se olisi mahdollista? Volskodin kunnallinen toiminta henkilöstöineen jatkuu Masalan Valkokullassa.

Mitä kunta tekisi vanhalla, tyhjillään olevalla kunnalliskodilla? Myös kiinteistöjen pitäminen tyhjillään tai toissijaisessa käytössä maksaa. Meillä on jo liian monta tyhjillään olevaa kiinteistöä. Volskotia koskevat virkamieslausunnot ovat olleet ”myymme pois”, mutta kenelle? Mihin toimintaan?

Vanhusten asumismuotojen tarve eri ympäristöissä ja eri puolilla kuntaa kasvaa tulevana vuosina.

Me allekirjoittaneet valtuutetut pyydämme kunnanhallitusta ja kunnan johtoa selvittämään, kuinka Volskodin kiinteistö voi jatkaa toimintaansa ikäihmisten asumis- ja tukiasumismuotona sen jälkeen, kun kiinteistö on peruskorjattu ja muutusrakennettu pieniksi, miellyttäviksi asunnoiksi.

Selvityksessä tulee huomioida eri asukasryhmät, palvelumallit sekä niin toiminnan kuin kiinteistön omistuksen kunnalliset tai muut vaihtoehdot.

Kirkkonummella 8.3.2021

Ulf Kjerin, rkp

Aloitteen allekirjoittivat Ulf Kjerinin lisäksi seuraavat valtuutetut: Miika Engström, Rita Holopainen, Tony Björk, Eja Björkqvist, Linda Basilier, Carl-Johan Kajanti ja varavaltuutettu Siv Ahlberg.

Päätös

Kunnanvaltuusto lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Talouden ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen, toimitilapalvelujen lautakunta
Toimitilapalvelujen lautakunta 23.03.2023 § 24
4/02.02.02/2023

Valmistelija	toimitilajohtaja Ville Könönen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Yhdyskuntatekniikan johtaja Kauppinen Anna-Kaisa varahenkilö toimitilajohtaja Ville Könönen Toimitilapalvelujen lautakunta päättää merkitä talous -ja investointilanteen tiedoksi.
Käsittely	
Päätös	Toimitilapalvelujen lautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.
Tiedoksi	
Selostus	Toimitilapalvelujen lautakunta päätti käyttösuunnitelmansa yhteydessä, että lautakunnalle raportoidaan taloustilanne sekä investointien tilanne kuukausittain. Kokouksessa esitellään kokousajankohtana tiedossa oleva taloustilanne.
Päätöshistoria	

Ilmoitusasioita tiedoksi

Toimitilapalvelujen lautakunta 23.03.2023 § 25

Valmistelija	suunnittelija Kia Forsell, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi
	1. toimitilajohtaja on irtisanoutunut virastaan siten, että viimeinen virkapäivä on keskiviikko 12.4.2023 2. Nissnikun koulun väistötilojen hankintaa edistetään
Päätösehdotus	Yhdyskuntatekniikan johtaja Kauppinen Anna-Kaisan varahenkilö toimitilajohtaja Ville Könönen Toimitilapalvelujen lautakunta merkitsee ilmoitusasiat tiedokseen.
Päätös	Toimitilapalvelujen lautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 19, § 20, § 21, § 23, § 24, § 25

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 22

HANKINTAOIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS

Tämä muutoksenhakuohje koskee julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) soveltamisalaan kuuluvaa hankintaa.

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä *hankintalaki*) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä *hankintaoikaisu*), tai asia voidaan saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä *asianosainen*). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132-135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksianto sähköisesti

Jos hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä viestin lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Jos hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosainen on saanut asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Jos hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosainen on saanut päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaanitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä myös ilmi, mitä päätöstä se koskee (päätöksen tehnyt viranhaltija tai toimielin, päätöksen päivämäärä ja pykälä tai diaarinumero), sekä oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikön yhteystiedot:

Kirkkonummen kunta

Kirjaamo

Postiosoite: PL 20, 02401 Kirkkonummi

Käyntiosoite: Kunnantalo, Ervastintie 2, palvelupiste tai kirjaamo 1. krs, Kirkkonummi

Virka-aika: 8.30 - 16.00, maanantaisin 8.30 - 17.00

puh. vaihde 09 29671, faksi 09 8786 053

sähköposti: kirjaamo(at)kirkkonummi.fi

Hankintaoikaisuvaatimuksen käsittelyn maksullisuus

Hankintaoikaisuvaatimuksen käsittelystä ei peritä maksua

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan (HL 43 § 3 mom. mukainen puitejärjestelyyn valittujen toimittajien kilpailuttaminen) ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Tiedoksianto sähköisesti

Jos hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä viestin lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Jos hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosainen on saanut asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Jos hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosainen on saanut päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhaku aika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhaku aika suorahankinnassa

Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Jos hankintayksikkö on julkaissut suorahankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Jos hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankintasopimuksen tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulutai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I (Hankinta-ohje) mainittuun toimitusosoitteeseen. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi, mitä päätöstä se koskee (päättöksen tehnyt viranhaltija tai toimielin, päätöksen päivämäärä ja pykälä tai diaarinumero).

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Sörnäistenkatu 1
00580 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
markkinaoikeus(at)oikeus.fi

Valituksen käsittelyn maksullisuus

Markkinaoikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan julkisia hankintoja koskevien asioiden käsittelystä hankinnan arvon mukaan porrastettuja oikeudenkäyntimaksuja. Jos hankinnan arvo on alle miljoona euroa, on käsittelymaksu 2.000 €. Jos hankinnan arvo on vähintään miljoona euroa, on käsittelymaksu 4.000 €. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, on käsittelymaksu 6.000 euroa.

Edellä mainitun maksun sijasta peritään 500 euron oikeudenkäyntimaksu, jos markkinaoikeus poistaa asian käsittelystä antamatta pääasiassa ratkaisua, markkinaoikeus jättää asian tutkimatta tai asia jää sillensä esimerkiksi valituksen peruutuksen vuoksi.

Maksu peritään asian vireillepanijalta eli muutoksenhakijalta tai hänen sijaansa tulleelta.

